

Sygn. akt VII Ka 135/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st .sekr. sąd. Marzena Wach

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Anny Szelugi – Skłodowskiej,

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2022 r.

sprawy: **E. M. (1)**, ur. (...) w G., córki P. i J. z domu M.,

oskarżonej z art. 271§1 kk x 2,

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora,

od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt(...)

I utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 135/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.1.1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie (...)

0.1.1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.1.1.3. Granice zaskarżenia**0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.1.1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.1.2.1. Ustalenie faktów

0.1.2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.1.2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.1.2.2. Ocena dowodów

0.1.2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.1.2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1/ obraży przepisów prawa karnego procesowego, mających wpływ na jego treść, a mianowicie art. 7 k.p.k., wyrażającą się w rażącym naruszeniu dyrektywy swobodnej oceny dowodów, poprzez zaniechanie wszechstronnej oceny materiału dowodowego, w szczególności dokonanie oceny dowodów w oderwaniu od całokształtu okoliczności sprawy i ignorowaniu ich wzajemnych powiązań oraz bezpodstawne uznanie, iż oskarżona nie miała zamiaru popełnienia przestępstwa, co w konsekwencji doprowadziło do jej uniewinnienia od popełnienia przestępstw zarzucanych jej w pkt liii aktu oskarżenia, podczas gdy ocena ta, przeprowadzona kompleksowo, wnikliwie i zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania i wskazaniem wiedzy oraz doświadczenia życiowego, winna prowadzić do ustalenia, iż oskarżona E. M. (1) działała co najmniej z zamiarem ewentualnym popełnienia przestępstwa, a tym samym dwukrotnie dopuściła się przestępstwa z art. 271§ 1 k.k.;</p> <p>2/ w konsekwencji obraży przepisów postępowania, błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, polegający na błędnym przyjęciu, iż oskarżona nie działała z zamiarem popełnienia zarzucanych jej przestępstw, podczas gdy kompleksowa ocena wszystkich zebranych dowodów, w tym treści</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>złożonych w toku postępowania wyjaśnień oskarżonej każe przyjąć, iż działała co najmniej z zamiarem ewentualnym popełnienia zarzucanych jej przestępstw, co w konsekwencji doprowadziło do jej bezpodstawnego uniewinnienia.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p><i>Apelacja prokuratora nie zasługiwała na uwzględnienie.</i></p> <p>Na wstępie stwierdzić należy, że zgromadzone w sprawie dowody Sąd meriti poddał wszechstronnej analizie i ocenie, zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 4 k.p.k. Także przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 k.p.k. i przekonująco uzasadnione w pisemnych motywach skarżonego wyroku. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji wnikliwie zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia skutkującego uniewinnieniem E. M.. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynikają powody takiego rozstrzygnięcia, a Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawioną tam argumentację. W tej sytuacji nie ma potrzeby ponownego przytaczania całości argumentacji zawartej w obszernym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, którą Sąd Okręgowy aprobuje i należy jedynie zaakcentować te elementy, które</p>		

przemawiają za odmową podzielenia stanowiska oskarżyciel publicznego.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego obrazy przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k., polegającym na rzekomo jednostronnej i wybiórczej, niezgodnej z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego materiału dowodowego stwierdzić należy, iż ustalony stan faktyczny w niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości. Sąd I instancji prawidłowo, w oparciu o zebrany materiał dowodowy odtworzył przebieg zdarzenia, oceniając dowody w sposób zgodny z zasadami prawa procesowego. Tym samym ustalenia faktyczne w zakresie ustalonego zachowania oskarżonej nie wykraczały poza ramy swobodnej oceny dowodów albowiem poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sędziowskim przekonaniem. Tym samym nie może być uznany za trafny zarzut obrazy art. 7 k.p.k. albowiem jest on tylko wtedy skuteczny gdy skarżący wykaże, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszył wskazane zasady.

Mając powyższe na uwadze nie sposób dopatrzeć się uchybień procesowych w zakresie oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd Rejonowy. W tym stanie rzeczy podnieść należy, że argumentacja zaprezentowana w apelacji stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami i wywodami Sądu Rejonowego i jest oparta na nieobiektywnej ocenie zebranego w niniejszej

sprawie materiału dowodowego, a ponadto nie zawiera w istocie żadnego takiego twierdzenia, które byłoby w stanie skutecznie podważyć trafność zaskarżonego rozstrzygnięcia Sądu I instancji i z tej też przyczyny nie mogły doprowadzić do wzruszenia wyroku. Pamiętać w tym miejscu należy, że Sąd orzekający, rozstrzygając o winie bądź niewinności oskarżonego, kieruje się własnym, wewnętrznym przekonaniem, nieskrępowanym żadnymi ustawowymi regułami dowodowymi, a przekonanie to pozostaje tak długo pod ochroną art. 7 k.p.k., dopóki nie zostanie wykazane, że sąd I instancji oparł swe przekonanie o winie oskarżonego bądź na okolicznościach nieujawnionych w toku przewodu sądowego, bądź też ujawnionych w toku przewodu sądowego, ale ocenionych w sposób sprzeczny ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1974 r. w sprawie Rw 618/74, OSNKW 3-4/1975, poz. 47, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 1990 r. w sprawie WRN 149/90, OSNKW 7-99/991, poz. 41, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 1996 r. w sprawie II KRN 199/95, OSN PiPr 10/1996, poz. 10), co w sprawie niniejszej nie miało miejsca.

Podkreślić zatem należy, że Sąd I instancji w pełni zasadnie dał wiarę wyjaśnieniom E. M. (1). Oskarżona stanowczo twierdziła, że jako pracownik banku wnikliwie zweryfikowała dowody osobiste. Wymieniona zdawała sobie sprawę z konieczności osobistego podpisania poszczególnych dokumentów przez wskazane strony i co istotne, konsultowała terminy tych czynności z przedsiębiorstwem R., w tym z M. R. (1).

Ten ostatni oraz jego brat R. R. (1) byli istotnymi klientami banku, którzy byli traktowani na szczególnych warunkach, dlatego część dokumentów była podpisywana również w przedsiębiorstwie. Ponadto uzgadniała ona z centralą, jakie dla banku mogą być konsekwencje nie podpisania oświadczenia we wskazanym terminie. Powyższe okoliczności trafnie ocenione przez Sąd Rejonowy niezbitnie wskazywały na to, iż „podejmowała ona wszelkie możliwe działania, aby doprowadzić do prawidłowego podpisania tych dokumentów, przez uczestników czynności oraz wysyłała im ich kopie, aby umożliwić zapoznanie się z nimi, a w konsekwencji skrócić czas potrzebny do ich sporządzenia”. Prawidłowo Sąd Rejonowy zauważył, że dokumenty objęte aktem oskarżenia były jednymi z pierwszych jakie oskarżona pełniąca obowiązki dyrektora banku z tymi stronami podpisywała. W konsekwencji nie znała ona wówczas dobrze członków rodziny R. i tym samym na podstawie samego zdjęcia z dowodu osobistego mogła nie spostrzec, iż osoba która taki dokument okazuje, nie jest M. R. (1). **Ponadto w sytuacji gdy uzgadniała terminy spotkań tym bardziej nie mogła być świadoma, że ktoś inny mógłby przyjść na takie umówione spotkanie.** Brak jest również podstaw aby zakwestionować jej wyjaśnienia co do tego, że weryfikowała tożsamość osób z dowodów osobistych, w sytuacji gdy w formularzu dokumentu z punktu II aktu oskarżenia nie było miejsca na wpisanie numerów i serii dokumentów.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasadnie zauważono, że potwierdzeniem twierdzeń oskarżonej są wnioski płynące z analizy kopii potwierdzonego za zgodność z oryginałem nowego dowodu osobistego M. R. (1), który został przedłożony w Sądzie, zaś „analiza kopi dostarczonych do podpisania dokumentów wskazuje, iż były one wypełnione w tym zakresie w centrali, również w zakresie danych dowodu osobistego (numeru i serii) i daty rzekomego podpisania dokumentu, co wskazuje, iż dane nieaktualnego dowodu osobistego nie zostały wpisane przez oskarżoną”. Znamienne jest także i to, że M. R. (1) dopiero po upływie dłuższego czasu od daty podpisu oraz po zaistniałym pomiędzy braćmi konflikcie zażądał kopii dokumentów jedynie z konkretnej jednej transakcji i dopiero wówczas kwestionował własnoręczność swego podpisu. Tymczasem przecież wcześniej potwierdził jego treść w akcie notarialnym oraz nie żądał ich anulowania, a jedynie wnosił o zmianę sposobu zabezpieczenia kredytu.

W świetle przeprowadzonych w sprawie dowodów niewątpliwe jest, że to nie M. R. (1) podpisał dokumenty objęte zarzutami. Wynika to nie tylko z zeznań wymienionego ale przede wszystkim z opinii kryminalistycznej w zakresie badania zakwestionowanych przez niego podpisów; podpis M. R. (1) na aneksie nr (...) do umowy o kredyt obrotowy nr (...) z dnia 20 czerwca 2008 r. oraz w oświadczeniu dłużnika kredytowego z dnia 21 czerwca 2017 r. nie zostały nakreślone przez M. R. (1).

Pomimo tego wskazać należy, że wysyłane wzory oraz uzgodnienia terminów faktycznie dotarły do M. R. (1), który to potwierdził treść przedmiotowego oświadczenia następnie zawartym przez notariuszem aktem notarialnym.

Również w ocenie Sądu Okręgowego po stronie oskarżonej brak jest umyślności w zakresie jej zachowania związanego z odbieraniem podpisów od osoby podającej się za M. R. (1), których to prawdziwość poświadczyla na aneksie nr(...) do umowy o kredyt obrotowy nr (...) z dnia 20 czerwca 2008 r. oraz na oświadczeniu dłużnika kredytowego z dnia 21 czerwca 2017 r. Oskarżona nie przewidywała takiej możliwości i nie godziła się na taką możliwość. Potwierdza to analiza treści niewypełnionych formularzy dokumentów na jakich zostały złożone podpisy przez osobę podającą się za M. R. (1) oraz korespondencja mailowa.

W zakresie zarzutu z punktu I aktu oskarżenia zasadnie Sad Rejonowy wskazał, że sama treść oświadczenia, w tym dane M. R. (1), data dokumentu zostały wypełnione w centrali i takiej treści projekt dokumentu oskarżona przesyłała do przedsiębiorstwa (...), aby umożliwić zapoznanie się z nim, czy zweryfikowanie zawartych tak danych. Taki dokument oraz wysyłane przez E. M. wiadomościami, w których informowała ona centralę, iż mogą być problemy z terminowym podpisaniem oświadczenia i pytała jakie będą tego skutki dla banku jednoznacznie wskazują, iż oskarżona podejmowała wszystkie możliwe działania, aby uzgodnić rzeczywisty termin, w którym będzie

możliwe złożenie oświadczenia. Tym samym nie sposób jest przyjąć, że po poczynieniu takich działań wymieniona miałaby następnie świadomie umożliwić podpisanie tego dokumentu przez inną osobę. Zasadnie w tym zakresie Sad I instancji zauważył, że „w tym aspekcie (nie można) pominąć przedłożonej kopii nowego dowodu osobistego M. R. (1), który jak wynika z wyjaśnień oskarżonej został jej przedłożony do weryfikacji tożsamości M. R. (1), który w czasie podpisywania oświadczenia dysponował takim właśnie numerem i serią dowodu, a którego kopię dołączono, nie chcąc nanosić odręcznych zmian na gotowym formularzu. Gdyby oskarżona nie sporządziła w tym okresie takiej jego kopii nie dysponowałaby nią, gdy jak przyznała nie modyfikowała na podpisywanym dokumencie ani numerów dowodu osobistego ani też daty ich sporządzenia”.

Co do czynu z punktu II aktu oskarżenia, to sama treść kwestionowanego aneksu pomimo zapisu o potwierdzeniu tożsamości, nie zawiera bliższych wymagań w tym zakresie. W szczególności nie wskazuje na konieczność potwierdzania ich dokumentem tożsamości, ani zapisywania numerów seryjnych. Znamienne przy tym jest, że w tej czynności brali udział R. R. (1) oraz M. R. (2). Tym samym nie sposób jest zakwestionować, że oskarżona, która wcześniej uzgadniała termin podpisania dokumentów z uprawnionymi stronami, w obecności tych osób, objętych dodatkowo więzami pokrewieństwa i powinowactwa, gdy nikt nie kwestionował ich tożsamości, była przekonana,

że jedynie osoby uprawnione podpisują dokumenty; **żadne osoby postronne nie znały ani czasu ani miejsca ich podpisywania, oraz nie dysponowały dowodem osobistym M. R. (1).**

Wobec powyższego w pełni zasadnie Sąd Rejonowy ustalił i przyjął, iż oskarżona w okolicznościach i w sposób opisany w zarzutach z punktu I i II aktu oskarżenia, stwierdzając własnoręczność podpisów M. R., nie poświadczyła w sposób umyślny nieprawdy i tym samym nie może ponosić odpowiedzialności z art. 271§1 kk.

Wniosek

o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Wobec wskazanych okoliczności wniosek prokuratora o uchylenie zaskarżonego wyroku nie jest zasadny.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU

1.

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.1.5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
0.1. Wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie(...)(...) jako w pełni prawidłowy utrzymano w mocy.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów apelacji w zakresie obrazy prawa procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych. Zachowanie E. M. nie wyczerpało dyspozycji art.271§1 kk.	
0.1.5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.1.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

0.1.5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.1.5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
0.1.5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.1.5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II	Na podstawie art.632pkt 2 kpk koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

7. PODPIS

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

Załącznik do formularza UK 2

0.1.1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie (...)		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana